

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет української філології, культури і мистецтва

Кафедра інформаційних комунікацій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

“30” серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТУДІЙНИЙ ПРАКТИКУМ

для студентів

рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

спеціальність: 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
освітньої програми 021.00.01 «Ведучий телевізійних програм»

Київ – 2024

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 12.57/24
Наданий відділу моніторингу якості освіти
(підпис) (прізвище, ініціали)
“30” серпня 2024 р.

Розробник:

Ворожейкін Євген Петрович, кандидат філософських наук, доцент кафедри інформаційних комунікацій Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Викладач:

Ворожейкін Євген Петрович, кандидат філософських наук, доцент кафедри інформаційних комунікацій Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри інформаційних комунікацій

Протокол від 30 серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

 Олена ПОЛІТОВА

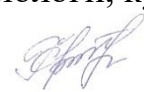
Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Ведучий телевізійних програм»

«30» серпня 2024 року

Гарант освітньо-професійної програми Євген МАЛЮК

Робочу програму перевірено «30» серпня 2024 року

Заступник декана Факультету української філології, культури і мистецтва

з науково-методичної та навчальної роботи Світлана ГОРОБЕЦЬ

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р., протокол № __
підпис (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р., протокол № __
підпис (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р., протокол № __
підпис (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р., протокол № __
підпис (ПІБ)

ЗМІСТ

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни	3
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	3
3. Результати навчання за дисципліною.....	4
4. Структура навчальної дисципліни	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	8
Змістовий модуль 1.	8
АНАЛІЗ ЕКРАННОЇ ПРОДУКЦІЇ	8
Змістовий модуль 2.	8
КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ЕКРАННОГО ПРОДУКТУ	8
Змістовий модуль 3	9
Змістовий модуль 4	9
Змістовий модуль 5	9
Змістовий модуль 6	9
6. Контроль навчальних досягнень	10
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.....	10
6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання	10
6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання	12
6.5. Шкала відповідності оцінок.....	13
7. Навчально-методична карта дисципліни «Студійний практикум»	14
8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА Основна	16
Додаткова.....	16

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання (денна)
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	6 / 180
Курс	4
Семестр	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	6
Обсяг кредитів	6
Обсяг годин, в тому числі:	180
Аудиторні	84
Модульний контроль	12
Семестровий контроль	30
Самостійна робота	54
Форма семестрового контролю	Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни - розвинути у студентів навички роботи в студійному середовищі, а також ознайомити їх з основними аспектами тележурналістики, роботою перед камерою, управлінням технічними засобами та командною роботою на знімальному майданчику.

Завдання дисципліни визначаються та реалізуються в конкретиці вивчення шести її модулів.

Дисципліна спрямована на формування таких фахових (професійних) програмних компетентностей освітньої-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю спеціальності 021.00.01 «Ведучий телевізійних програм»:

ЗК-01	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК-06	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-08	Здатність працювати у команді.
ЗК-09	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК-11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ФК-01	Високий рівень виконавської майстерності.
ФК-02	Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.
ФК-03	Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.
ФК-06	Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.
ФК-07	Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.
ФК-08	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.
ФК-10	Здатність здійснювати редакторсько-сценарну / продюсерську діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.
ФК-12	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології кінознавчої, творчо-виробничої діяльності.

3.Результати навчання за дисципліною

Результати навчання за дисципліною спрямовані на формування таких загальних і фахових компетентностей відповідно до 021.00.01 «Ведучий телевізійних програм», рівня вищої освіти першого (бакалаврського):

РН-1	Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної /продюсерської/ режисерської / операторської / звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів
РН-2	Володіти методами та навичками роботи з монтажною технікою та програмним забезпеченням
РН-3	Володіти методами та навичками роботи зі знімальною та освітлювальною технікою та обладнанням
РН-4	Володіти методами та навичками роботи зі звукозаписувальною та звуковідтворювальною технікою та обладнанням.
РН-5	Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.
РН-7	Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.

РН-8	Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.
РН-11	Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.
РНУ-19	Усвідомлювати колективну природу аудіовізуального твору, здійснювати ефективний тайм-менеджмент від задуму до практичної його реалізації та поширення в інтернет-середовищі з дотриманнями морально-етичних та правових норм.

У Київському столичному Університеті імені Бориса Грінченка існує можливість проведення практичних та лабораторних занять на базі навчальних центрів та центрів практичної підготовки. До них відносяться: навчально-виробнича майстерня тележурналістики «Астудія», установи-партнери.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	У сь ог о	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторні				
		Л е к ці ї	П р а к т и ч н і	Ла бо ра то рн і	Са мо сті йна роб ота	Мод ульн ий, підс умко вий конт роль
Змістовий модуль I. Аналіз екранної продукції						
1.1.Загальні підходи до формування екранної продукції	4		4			
1.2. Види та жанри екранної продукції	4		4			
1.3. Виразальні засоби екранних продуктів	10		4		6	
Модульний контроль	2					2
Разом	20	-	12	-	6	2
Змістовий модуль II. Концептуалізація екранного продукту						
2.1. Розробка ідеї екранного продукту	4		4			
2.2.Пошук референсів та аналіз ринку	4		4			
2.3. Підготовка проєктної пропозиції	10		4		6	
Модульний контроль	2					2
Разом	20	-	12	-	6	2
Змістовий модуль III. Специфіка роботи телеведучого						
3.1. Розробка та презентація власного стилю ведення програм	8		4		4	
3.2. Взаємодія з гостями у студії	8		4		4	
3.3. Творчі експерименти та імпровізація в студійному середовищі	8		4		4	
Модульний контроль	2					2
Разом	26	-	12	-	12	2
Змістовий модуль IV. Основи студійної роботи						
4.1. Ознайомлення з технічним обладнанням студії	2			2		
4.2. Налаштування мікрофонів і запис голосу у студійних умовах	2			2		
4.3. Робота з суфлером	2			2		
4.4. Мізансценування	6			4	2	
4.5. Вибір схеми освітлення для екранної продукції	6			4	2	

4.6. Роботи з камерою	6			4	2	
4.7. Використання хромакея для створення віртуальних студій та ефектів	6			6		
Модульний контроль	2					2
Разом	32	-	-	24	6	2
Змістовий модуль V. Організація студійного виробництва						
5.1.Управління студійною командою	4			4		
5.2. Практична робота з жанровою специфікою програм	10			4	6	
5.3.Організація та проведення симуляції прямого ефіру	4			4		
Модульний контроль	2					2
Разом	20	-	-	12	6	2
Змістовий модуль VI. Монтаж та постпродакшн екранної продукції						
6.1. Монтажу екранної продукції	10			4	6	
6.2. Робота зі звуком під час монтажу	10			4	6	
6.3. Кольорокорекція та спецефекти в екранних продуктах	10			4	6	
Модульний контроль	2					2
Разом	32	-	-	12	18	2
Екзамен	30					30
Усього	180	-	36	48	54	12/30

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

АНАЛІЗ ЕКРАННОЇ ПРОДУКЦІЇ

Практичне заняття 1. Загальні підходи до формування екранної продукції (4 год.)

Практичне заняття 2. Види та жанри екранної продукції (4 год.)

Практичне заняття 3. Виразальні засоби екранних продуктів (4 год.)

Змістовий модуль 2.

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ЕКРАННОГО ПРОДУКТУ

Практичне заняття 4. Розробка ідеї екранного продукту (4 год.)

Практичне заняття 5. Пошук референсів та аналіз ринку (4 год.)

Практичне заняття 6. Підготовка проєктної пропозиції (4 год.)

Змістовий модуль 3

СПЕЦИФІКА РОБОТИ ТЕЛЕВЕДУЧОГО

*Практичне заняття 7.*Розробка та презентація власного стилю ведення програм (4 год.)

*Практичне заняття 8.*Взаємодія з гостями у студії (4 год.)

*Практичне заняття 9.*Творчі експерименти та імпровізація в студійному середовищі (4 год.).

Змістовий модуль 4

ОСНОВИ СТУДІЙНОЇ РОБОТИ

Лабораторне заняття 1. Ознайомлення з технічним обладнанням студії (2 год.)

Лабораторне заняття 2. Налаштування мікрофонів і запис голосу у студійних умовах (2 год.)

Лабораторне заняття 3. Робота з суфлером (2 год.)

Лабораторне заняття 4. Мізансценування (4 год.)

*Лабораторне заняття 5.*Вибір схеми освітлення для екранної продукції (4 год.)

Лабораторне заняття 6. Роботи з камерою (4 год.)

Лабораторне заняття 7. Використання хромакея для створення віртуальних студій та ефектів (6 год.)

Змістовий модуль 5

ОРГАНІЗАЦІЯ СТУДІЙНОГО ВИРОБНИЦТВА

Лабораторне заняття 8. Управління студійною командою (4 год.)

Лабораторне заняття 9. Робота з жанровою специфікою програм (4 год.)

Лабораторне заняття 10. Організація та проведення симуляції прямого ефіру (4 год.)

Змістовий модуль 6

МОНТАЖ ТА ПОСТПРОДАКШН ЕКРАННОЇ ПРОДУКЦІЇ

Лабораторне заняття 11. Монтажу екранної продукції (4 год.)

Лабораторне заняття 12. Робота зі звуком під час монтажу (4 год.)

Лабораторне заняття 13.Кольорокорекція та спецефекти в екранних продуктах (4 год.)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
		кількість балів	максимальна кількість балів	кількість балів	максимальна кількість балів	кількість балів	максимальна кількість балів	кількість балів	максимальна кількість балів	кількість балів	максимальна кількість балів	кількість балів	максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	6	6	6	6	6	6						
Відвідування лабораторних занять	1							12	12	6	6	6	6
Роботи на практичному занятті	10	6	60	6	60	6	60						
Робота на лабораторному занятті	10							12	120	6	60	6	60
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	3	15	3	15	2	10	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			101		101		106		172		101		106
Максимальна кількість балів		687											
Розрахунок коефіцієнта		Коефіцієнт - $687:60=11,5$ Студент набрав: 580 балів, Оцінка: $585:11,5= 51$ бал + екзамен (мах. 40 балів).											

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Кожне завдання самостійної роботи оцінюється у **5 балів**. Виконання самостійної роботи дозволяє студентові отримати високу оцінку, що пізніше буде враховано у загальному рейтингу під час складання навчальної дисципліни на сесії.

Змістовий модуль 1

Аналіз екранної продукції (6 год.)

1.1. Здійснити аналіз виражальних засобів інформаційної телепередачі на вибір. Охарактеризувати їх, вказати для якої цілі вони використовуються, запропонувати ідеї для вдосконалення екранного продукту. – 3 год. 5 балів.

1.2. Здійснити аналіз виражальних засобів розважального шоу на вибір. Охарактеризувати їх, вказати для якої цілі вони використовуються, запропонувати ідеї для вдосконалення екранного продукту. - 3 год. 5 балів.

Змістовий модуль 2

Концептуалізація екранного продукту (6 год.)

2.1. Підготувати проєктну пропозицію власного екранного продукту (телепередачі, розважального шоу тощо). Необхідні елементи:

2.1.1. Обґрунтувати: назву, тему та її актуальність, вид екранного продукту, жанр та характеристики екранного продукту, референси, унікальність власного екранного продукту – 3 год. 5 балів.

2.1.2. Визначити цільову аудиторію, платформу де буде транслюватися, тривалість, варіанти фінансування, кошторис – 3 год. 5 балів.

Змістовий модуль 3

Специфіка роботи телеведучого (12 год.)

3.1. Знайти референси стилю ведення програм для власного екранного продукту. Вказати ключові характеристики - 4 год., 5 балів.

3.2. Розробити список питань для інтерв'ю чи сценарій екранного продукту (телепередачі, розважального шоу тощо) - 4 год., 5 балів.

3.3. Знайти моменти із вдалою імпровізацією та творчими експериментами ведучих - 4 год., 5 балів.

Змістовий модуль 4

Основи студійної роботи (6 год.)

4.1. Розробити схему розміщення телеведучих та гостей у студії для власного екранного продукту (телепередачі, розважального шоу тощо) - 2 год., 5 балів.

4.2. Розробити схему освітлення для власного екранного продукту (телепередачі, розважального шоу тощо) - 2 год., 5 балів.

4.3. Розробити схему розташування камер та кадрування (визначений набір планів) для власного екранного продукту (телепередачі, розважального шоу тощо) - 2 год., 5 балів.

Змістовий модуль 5

Організація студійного виробництва (6 год.)

5.1. Вибрати інформаційну телепередачу, яка виходить у прямому ефірі. Визначити скільки орієнтовно людей повинно працювати для її створення та технічні особливості проведення телепередачі. - 3 год., 5 балів.

5.2. Вибрати розважальне шоу. Визначити скільки орієнтовно людей повинно працювати для його створення та технічні особливості проведення шоу. - 3 год., 5 балів.

Змістовий модуль 6.

Монтаж та постпродакшн екранної продукції (18 год.)

1. Змонтувати трейлер до власного екранного продукту (телепередачі, розважального шоу тощо) - 6 год., 5 балів.

2. На фонотеці YouTube чи інших ресурсах знайти фонову музику для власного екранного продукту (телепередачі, розважального шоу тощо). Вказати фрагменти та місце використання музики у екранному продукті - 6 год., 5 балів.

3. Розробити кольорову схему та інформаційні матеріали (плашки) для власного екранного продукту (телепередачі, розважального шоу тощо) - 6 год., 5 балів.

Оцінювання самотійної роботи здійснюється за такими критеріями:

- відповідність завдання темі;
- якість аналізу та критичного мислення;
- творчий підхід і самотійність у виконанні завдання;
- технічна точність і якість виконання;
- структура та логічність викладу;
- оформлення та відповідність формальним вимогам;
- оригінальність та унікальність.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль підсумовує результати вивчення кожного модуля, включаючи всі форми поточного контролю та виконання контрольної роботи. Тестові завдання для проміжного контролю охоплюють теми, що вивчаються в межах окремих змістових модулів, і представлені у форматі закритих запитань із варіантами відповідей та завдань на встановлення відповідності різного рівня складності.

Модульні контрольні роботи (тести) виконуються через електронну систему навчання. Критерії оцінювання:

- Обсяг і правильність виконаних завдань;
- За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал;
- Максимальна оцінка за правильне виконання всіх завдань - 25 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Формою проведення семестрового контролю є **екзамен** у формі презентації власного екранного продукту (телепередачі, розважального шоу тощо). Захист роботи даватиме максимум 40 балів, які розподілені за наступними критеріями:

- Оригінальність ідеї – 10 балів,
- Розкриття ідеї вивченими в курсі виражальними засобами – 10 балів,
- Робота ведучого перед камерою – 10 балів,
- Якість технічного виконання – 10 балів.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	100–90 балів	Відмінно – відмінний рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82–89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань / умінь / навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75–81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань / умінь / навичок з незначною кількістю помилок
D	69–74 балів	Задовільно – посередній рівень знань / умінь / навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60–68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань / умінь / навичок
FX	35–59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1–34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

«Студійний практикум»

Разом: 180 год., з них: , практичні заняття - 36 год., лабораторні заняття - 48 год., модульний контроль – 12 год., підсумковий контроль - *екзамен* - 30 год.

Тиждень	I		II	III	IV		V		VI	
Модуль	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			
Назва модуля	Аналіз екранної продукції			Концептуалізація екранного продукту			Специфіка роботи телеведучого			
Кількість балів за модуль	101 б.			101 б.			106 б.			
Теми практичних/ лабораторних занять	Загальні підходи до формування екранної продукції - 2+20 б.	Види та жанри екранної продукції - 2+20 б.	Виразальні засоби екранних продуктів - 2+20 б.	Розробка ідеї екранного продукту - 2+20 б.	Пошук референсі в та аналіз ринку - 2+20 б.	Підготовка проєктної пропозиції - 2+20 б..	Розробка та презентація власного стилю ведення програм - 2+20 б.	Взаємодія з гостями у студії 2+20 б.	Творчі експеримент и та імпровізація в студійному середовищі - 2+20 б.	
Самостійна робота (СР)	10 б.			10 б.			15 б.			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 - 25 б.			Модульна контрольна робота 2 - 25 б.			Модульна контрольна робота 3 - 25 б.			

Тиждень	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модуль	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 6	
Назва модуля	Основи студійної роботи				Концептуалізація екранного продукту		Монтаж та постпродакшн екранної продукції	
Кількість балів за модуль	172 б.				101 б.		106 б.	
Теми практичних/ лабораторних занять	Ознайомлення з технічним обладнанням студії - 1+10 б.	Налаштування мікрофонів і запис голосу у студійних умовах - 1+10 б..	Робота з суфлером 1+10 б.	Мізансценування - 2+20 б.	Вибір схеми освітлення для екранної продукції - 2+20 б.	Роботи з камерою - 2+20 б.	Використання хромакея для створення віртуальних студій та ефектів - 2+20 б.	Управління студійною командою - 2+20 б.
					Робота з жанровою специфікою програм - 2+20 б.	Організація та проведення симуляції прямого ефіру - 2+20 б.	Монтажу екранної продукції програм - 2+20 б.	Робота зі звуком під час монтажу – 2+20 б.
							Кольорокорекція та спецефекти в екранних продуктах - 2+20 б.	
Самостійна робота (СР)	10 б.				10 б.		15 б.	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 4 - 25 б.				Модульна контрольна робота 5- 25 б.		Модульна контрольна робота 6- 25 б.	
Підсумковий контроль	Екзамен (max 40 балів)							

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна

1. Бойд Е. Ефірна журналістика : технології виробництва ефірних новин / Ендрю Бойд [пер. з англ. О. Колот]. Київ : Київська типографія, 2007. 429 с.
2. Дмитровський З. Телевізійна журналістика : навч. посіб. / З. Є. Дмитровський. Львів : ПАІС, 2009. 224 с.
3. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: навч. посіб. / В. Здоровега. Львів : ПАІС, 2000. 180 с.
4. Стівенс М. Виробництво новин : телебачення, радіо, Інтернет / МітчелСтівенс. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. 407 с.
5. Телевізійна комп'ютерна графіка й оформлення студії. Київ : Видво «Інтерньюз-Україна», 1998. 247 с.
6. Шевченко В. Операторська майстерність : навч. посіб. / В. Е. Шевченко. Харків : Майдан, 2012. 104 с.
7. Яковець А. В. Телевізійна журналістика : теорія і практика [посібник] / А. В. Яковець. – 2-ге вид., допов. і переробл. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 262 с.

Додаткова

8. Куляс І. Ефективне виробництво теленовин : стандарти інформаційного мовлення, професійна етика журналіста-інформаційника [практ. посіб. для журналістів] / І. Куляс, О. Макаренко. Ктїв : МГО Інтерньюз Україна, 2006. 120 с.
9. Мащенко І. Енциклопедія електронних мас-медіа : у 2 т. Термінологічний словник основних понять і виразів : телебачення, радіомовлення, кіно, відео, аудіо / І. Мащенко. Запоріжжя. : Дике поле, 2006. Т 2. 348 с.
10. Снурнікова Ю. Основи тележурналістики : навч.-метод. посіб. для студентів зі спеціальності «Журналістика» / Ю. Снурнікова. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. 60 с.
11. Brown, L. and Duthie, L. (2016) The TV studio production handbook. London: I.B. Tauris. Available at: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/londonmet/detail.action?docID=4755043>.
12. Austin, T. & Wilmade Jong, (2009) Rethinking Documentary. London: McGrawHill
13. Bernard, S. C. (2016) Documentary storytelling: creative nonfiction on screen. 4th edition. New York: Focal Press. Available at: <http://0-search.ebscohost.com.emu.londonmet.ac.uk/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=1131973&site=ehost-live>.
14. Bignell, J., Orlebar, J. & Holland, P. (2017). The New Television Handbook. London: Routledge

15. Bruzzi, S. (2000/2006) *New Documentary*. London: Routledge
16. Creeber, G., (2002) *The Television Genre Book*. London: BFI Publishing
17. Creeber, G., (2006) *Tele-Visions*. London: BFI Publishing
18. Crisell, A. (2002) *An introductory history of British broadcasting*. 2nd edition. London : Routledge
19. Ellis, J. (2011), *Documentary: Witness and Self-revelation*. London: Routledge
20. Ellis, J., (2000). *Seeing Things: Television in the Age of Uncertainty*. London: I.B. Tauris.
21. Geraghty, C. & Lusted, D. (1998) *The Television Studies Book*. London: Arnold
22. Hilmes, M. (2002) *The Television History Book*. London: BFI Publishing.
23. Lees, N. (2010) *Greenlit: developing factual/reality TV ideas from concept to pitch*. London: Methuen Drama. Available at: <http://catalogue.londonmet.ac.uk/record=b2147117~S1>.
24. Miller, T. (2002). *Television Studies*. London: BFI Publishing
25. Nichols, B. *Introduction to Documentary* (2001/10) Indiana: Indiana University Press
26. Owens, J. (2020) *Television production. Seventeen the dition*. New York: Routledge. Available at: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/londonmet/detail.action?docID=5883368>.
27. Singleton-Turner, R. (2010) *Cue and cut: a practical approach to working in multi-camera studios*. Manchester: Manchester University Press.
28. Spiegel, L. & Jan Olsson. (eds.) (2004) *Television after TV: Essays on a Medium in Transition*.
29. Durham & London: Duke University Press
30. Van Hurkman, A. (2014) *Color correction handbook: professional techniques for video and cinema*. 2nd edition. [San Francisco, California]: Peachpit Press. Available at: <http://catalogue.londonmet.ac.uk/record=b2152118~S1>.
31. Williams R. (1992). *Television: Technology and Cultural Form*. London: Routledge. (Original work published 1975).
32. Winston, B. *Claiming the Real: The Documentary Film Revisited* (1995). London: BFI